

Actieplan van de kennisgroep migratie en ontwikkeling: Periode 2009-2010

I- Inleiding

Dit is het actieplan van de PSO kennisgroep migratie en ontwikkeling voor de periode 2009 t/m 2010. Het actieplan is complementair aan het jaarplan van PSO, specifiek op het thema migratie en ontwikkeling. In dit jaarplan heeft PSO aangegeven **het leren rond het thema migratie en ontwikkeling bij de leden, en ook in het Zuiden, te willen stimuleren**. PSO onderscheidt drie subthema's met betrekking tot migratie en ontwikkeling:

- Migratie, culturele diversiteit en organisatieverandering
- Invloed van de inzet van migranten in capaciteitsversterkingsactiviteiten
- Migration, power en participation

Het actieplan bestaat uit een drietal te onderscheiden activiteiten. Het eerste richt zich op een zgn. Collectieve Leeractiviteit. De andere twee activiteiten richten zich meer op onderzoek. Het activiteitenplan geeft een overzicht en beschrijving van de activiteiten met daarbij informatie over het management en de organisatie van elke activiteit en de verwachte output tot en met 2010. Eind 2010 worden de resultaten van deze leeractiviteit geëvalueerd. Waar nodig, worden de subthema's, de leeronderwerpen en de activiteiten bijgesteld en nieuwe geformuleerd.

Daarnaast wordt tijd en aandacht besteed aan het begeleiden en het monitoren van de uitzendingen van migranten en het verzamelen en verspreiden van leermateriaal n.a.v. deze uitzendingen.

In het totale traject zal samenwerking gezocht worden met een partner in het Zuiden.

II- Activiteitenplan: 2009 t/m 2010

a. Subthema 1: Migratie, culturele diversiteit en organisatieverandering

Achtergrond van de activiteit

De internationale samenwerking is bij uitstek een domein waarin het begrip van verschillen in percepties en waarden van cruciaal belang zijn voor het behalen van gezamenlijk succes. De ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld in het zuiden vindt plaats in een specifieke sociale en culturele context. Wederzijds begrip van de basiswaarden en -normen waarmee men samenwerkt, is van belang voor zowel de lidorganisatie als voor de partnerorganisatie. Het inlevingsvermogen van een organisatie is direct gerelateerd aan de diversiteit van de professionele, nationale of andersoortige culturen die binnen de organisatie vertegenwoordigd zijn.

Sinds het lanceren van het Cross Overprogramma in 2006 heeft PSO een directe band tussen migratie, culturele diversiteit en de organisatieverandering geïdentificeerd. Met de tijd heeft PSO

*deskundigheid in het proces van het faciliteren van de culturele diversiteit in de sector ontwikkeld. De activiteiten die hieronder zijn ontwikkeld zijn een vervolg op die uit het collectieve leertraject over culturele diversiteit uit 2007/2008 en 2009. In de slotconferentie in januari 2009 hebben onder andere IICD, Cordaid, FreeVoice, TNT, NRK, Care NL, DNB, Seba Cultuurmanagement en Oxfam Novib deelgenomen. Zij vertegenwoordigden de leden van PSO, de private sector en de kennisinstututen. Samen hebben zij aangegeven dat verder **onderzoek en leren over dit thema wenselijk is**. Ook hebben zij ook aan PSO gevraagd **een netwerk van organisaties** op te richten om samen het leren rond het thema culturele diversiteit te faciliteren.*

Op basis van deze achtergrond wil PSO de activiteiten mbt het versterken van de culturele diversiteit vormgeven. De volgende activiteiten worden daarom voorzien:

- I- Het faciliteren van de oprichting van een netwerk
- II- Het ontwerp van een Collectieve leertraject tbv van culturele diversiteit in het Noorden en in het Zuiden

Management en organisatie van de activiteiten voor de oprichting van het netwerk

De activiteit rond het oprichten van het netwerk wordt door PSO uitgevoerd. Om deze doelstelling te bereiken worden de volgende taken uitgevoerd:

- De identificatie van de mogelijke deelnemers van dit netwerk. De 28 deelnemers van het Event van januari 2009 vormen de basisstructuur van dit netwerk.
- Het faciliteren van een bestuursstelsel van het netwerk;
- Het faciliteren van het creëren van de fysieke of een virtuele ruimte waarin de discussie rond het onderwerp culturele diversiteit wordt uitgevoerd.

Output: De verwachte output van deze activiteit zijn voor 2009 en voor 2010 geformuleerd:

- In **2009** verwacht PSO en haar partner de volgende output te bereiken
 - Een netwerk met 15 PSO leden en 15 Partos leden, 2 kennisinstututen zijn opgericht
 - Het bestuursstelsel van het netwerk is gemaakt
 - Een fysieke en /of virtuele ruimte voor de discussie rond culturele diversiteit is gemaakt
- In **2010** verwacht PSO en haar partner de volgende output te bereiken
 - Het netwerk heeft 4 Events georganiseerd
 - De deelname aan het netwerk is uitgebreid naar de organisaties in het Zuiden
 - Het functioneren van het netwerk is geëvalueerd

Management en organisatie van de activiteit rond het formuleren van het Collectieve Leer traject, Migratie, culturele diversiteit en organisatieverandering. De volgende taken zijn voorzien:

- Identificatie van relevante actoren en aansluiting van de MoU
- Gezamenlijk plan van aanpak rond het uitvoeren van **het Collectieve Leer traject, migratie, culturele diversiteit en organisatieverandering** in de OS sector. Het plan van aanpak zal de volgende onderdelen bevatten:
 - Relevantie van het thema culturele diversiteit in het licht van de discussie rond migratie en de organisatieverandering
 - Het doel en de werkhypothese, de leidende vraag en de mogelijke activiteiten
 - De rol en de verantwoordelijkheden van de betrokken actoren: PSO, de kennisinstellingen, de leden van PSO, en hun partnerorganisatie
 - De verwachte resultaten en de planning voor 2010
 - De follow-up van deze activiteit na 2010

Output rond deze taken

1. In 2009 zijn alle MoU's tussen PSO en de geïdentificeerde kennisinstellingen afgesloten;
2. In 2009 is er een helder plan en participatieve plan van aanpak van het Collective Leer Traject over migratie, culturele diversiteit en organisatieverandering geformuleerd;
3. In 2010 is een collectief leertraject over migratie, culturele diversiteit en organisatieverandering georganiseerd;
4. In 2010 is een artikel van de geleerde lessen en inzichten in een gerenommeerd tijdschrift gepubliceerd;
5. In 2010 zijn er minimaal twee presentaties gehouden aan de vereniging over de opbrengsten van de collectieve leerwerktrajecten rond migratie, Culturele diversiteit, en organisatieverandering;
6. In 2010 worden twee activiteiten van het Collectieve Leertraject, onderwerp van discussie binnen het netwerk culturele diversiteit.
7. In 2010 is de evaluatie van het collectieve leertraject gerealiseerd, zijn de leeronderwerpen en de leercyclus na 2010 aangepast en waar nodig opnieuw gedefinieerd.

Het coördineren van de activiteiten, en het zorgen voor het behalen resultaten wordt in 2009 en in 2010 onder beheer van de kenniswerker migratie en ontwikkeling uitgevoerd.

b. Subthema 2 : Onderzoek naar invloed inzet migranten in CO activiteiten bij Zuidelijke partners.

Achtergrond van de activiteit

Sinds 2004 is het betrekken van migranten bij ontwikkelingsamenwerking en capaciteitsversterking een beleidsdoel van de Minister voor Ontwikkelingsamenwerking. Dit beleidsdoel heeft een spin off effect gehad bij een aantal organisaties voor het ontwikkelen van projecten gericht op uitzendingen van migranten en andere projecten gericht op de inzet van migranten. In deze lijn zijn de volgende projecten tot stand gekomen: "Het Cross Overprogramma" in 2006 met 12 uitzendingen tot december 2008; " Het Diaspora Partnership Programma" van Care Nederland in samenwerking met Nedsom, met 21 uitzendingen; "Het migratie en Development for Africa" (MIDA) en de "Temporary Return of Qualified Nationals (TRQN) van de International Organisation for Migration met meer dan 200 uitzendingen); Het project van Het Nederlandse Migratie Instituut (NMI) in samenwerking met de UNDP en Buza /TMO met 15 uitzendingen.

In 2008 zijn er in totaal ongeveer 248 migranten uitgezonden naar verschillende ontwikkelingslanden zoals, Somalië, Ethiopië, Brazilië, Burundi, Ghana, Kenia, Oeganda, Bolivia, Peru, Vietnam met de vooronderstelling dat migranten een belangrijke change agent/factor in de OS sector en de capaciteitsversterking vormen. Tijdens de uitvoering van het Cross Overprogramma is voor PSO duidelijk geworden dat een passende methodiek belangrijk was om deze meerwaarde goed vast te kunnen stellen en dat de werving van de migranten een belangrijke uitdaging was voor de leden. Daartoe worden de volgende leidende vragen gesteld: "welke meerwaarde hebben migranten c.q. onder welke omstandigheden heeft de inzet van migranten een meerwaarde?" "welke methoden zijn er om de meerwaarde van migranten te identificeren"?

Management en organisatie van de activiteit

De belangrijke activiteit die hierbij wordt uitgevoerd is het verrichten van onderzoek naar de meerwaarde van migranten in het proces van capaciteitsversterking. Dit onderzoek wordt verricht door PSO in samenwerking met **International Development Studies**, gelieerd aan de Universiteit Utrecht. De leden van PSO, de partnerorganisaties en de migranten zelf zullen vanzelfsprekend bij dit onderzoek betrokken worden. Tevens zullen de resultaten van de eerder genoemde uitzendingen in dit onderzoek meegenomen worden. Op basis van deze achtergrond wil PSO in samenwerking met IDS de volgende **taken** uitvoeren:

- De identificatie van relevante partners
- Het schrijven van het onderzoeksvoorstel met daarin de volgende onderwerpen:
 - o Achtergrond informatie over migranten als change agent in de OS sector
 - o Doel van het onderzoek

- Relevantie en onderzoeksvraag
- Identificatie van de Cases
- De onderzoeksmethodologie
- Het management en de organisatie van het onderzoek
- De uitvoering van het onderzoek
- Terugkoppeling en publicatie

Output rond deze taken in 2009 t/m 2010

1. In 2009 is de tussen PSO en het geïdentificeerde onderzoeksinstituut een MoU getekend;
2. In 2009 is het Plan van aanpak helder en klaar voor uitvoering
3. In 2010 zijn er twee onderzoeken verricht in samenwerking met IDS en de resultaten gepubliceerd
4. In 2010 zijn er twee presentaties gehouden in samenwerking met IDS of de IS Academie;
5. In 2010 is er een artikel geschreven naar aanleiding van het resultaat van het onderzoek en gepubliceerd in een gerenommeerd tijdschrift;
6. In 2010 wordt deze activiteit geëvalueerd en de onderzoeksvraag aangepast

Het coördineren van de activiteiten en het zorgen voor het behalen van de resultaten wordt in 2009 en in 2010 onder beheer van de kenniswerker migratie en ontwikkeling uitgevoerd.

c. Subthema 3: Migration, Power en Participation

Achtergrond van de activiteit

De tweede beleidsnotie Migratie en Ontwikkeling (2008) noemt als specifiek beleidsdoel het versterken van de betrokkenheid van migrantenorganisaties bij de beleidsdialoog en hun toegang tot bestaande loketten voor beleidsuitvoering. Het Cross Over programma(en ook het DPP project van Care NL) speelde al op deze beleidsvoornemens in, omdat in deze programma's specifiek aandacht is voor de inzet van migrantenorganisaties en het versterken van hun transnationale netwerken in het Zuiden. Verder in verband met MFS zijn er nieuwe coalities tussen migrantenorganisaties en de reguliere organisaties (de PSO leden). Belangrijke vragen hierin zijn: Wat is de meerwaarde van migrantenorganisaties in de OS? Hoe verloopt de samenwerking op dit moment (coalitievorming rond MFS)? Wat zijn de randvoorwaarden voor een goede samenwerking?

Management en organisatie van de activiteit

De belangrijkste activiteit die wordt uitgevoerd is een onderzoek waarin de samenwerking tussen de

leden van PSO en de migrantenorganisaties, met betrekking tot capaciteitsversterking, het centrale onderzoeksonderwerp wordt. Dit onderzoek wordt verricht en uitgevoerd door PSO in samenwerking met een gespecialiseerd kennisinstituut: de Maastricht School of Governance. Om dit doel te bereiken worden de volgende activiteiten verricht.

- Identificatie van relevante actoren en afsluiting van een MoU
- Gezamenlijk formuleren van het onderzoeksvoorstel. Het onderzoeksvoorstel zal de volgende onderdelen bevatten:
 - Het doel van het onderzoek en de onderzoeksvraag
 - Relevantie van de onderzoeksvraag in het licht van de discussie rond migratie en organisatieverandering
 - De werkhypothese, de leidende vraag en de mogelijke activiteiten
 - De beschrijving van de case studies
 - De rol en de verantwoordelijkheden van de betrokken actoren: PSO, de kennisinstellingen, de leden van PSO en hun partnerorganisaties
 - De verwachte resultaten en de planning voor de 2010
 - De follow-up van deze activiteit na 2010

Output rond deze taken van 2009 t/m 2010

- In 2009 zijn alle MoU tussen PSO en de geïdentificeerde kennisinstellingen getekend.
- In 2009 is een helder plan en participatief onderzoeksplan geformuleerd
- In 2010 is een artikel van de geleerde lessen en inzichten in een gerenommeerd tijdschrift gepubliceerd
- In 2010 zijn minimaal twee presentaties gehouden aan de vereniging over de opbrengsten van de collectieve leertrajecten rond de samenwerking met migrantenorganisaties, de leden van PSO en de capaciteitsversterking via de IS- Academie, IDS, of CIDIN
- In 2010 wordt een mogelijke onderwerp voor een Collectieve Leertraject naar aanleiding van dit onderzoek geformuleerd
- In 2010 is de evaluatie van het collectieve leertraject uitgevoerd en leeronderwerpen en de leerproces na 2010 aangepast en waar nodig herdefinieerd

Het coördineren van de activiteiten en het zorgen voor het behalen van de resultaten wordt in 2009 en in 2010 onder beheer van de kenniswerker migratie en ontwikkeling uitgevoerd.

Follow-up

Na 2010 wordt een evaluatie van de activiteiten van de kennisgroep uitgevoerd. De doelstelling, de subthema's en de verwachte output worden indien nodig geherdefinieerd en geformuleerd in het PSO jaarplan voor de periode 2011-2015.